

7.31x28.46	601	13	עמוד	גלובס - נדל"ן-שבועון	06.02.2006	8547674	מס'י
מוסד שמואל נאמן - 85300							

תשתית וסביבה

חוספת לאיום האיראני

ד"ר אופיה אילון

מדיניות ביטחון לאומי היא מכלול של גורמים, תהליכים, והאמצעים המיועדים להגן על המדינה ואזרחיה מפני גורמים חיצוניים לגבולותיה, או להגשים את יעדיה של המדינה בזירה הבינלאומית.

בבואנו לרון בנושאים של ביטחון לאומי, עולה בפנינו תמונה של מלחמה ואסטרטגיה, מגדלי התאומים מתרסקים, חיילים במדים, מטוסים וכלי מלחמה, אמצעים אלקטרוניים וכמובן, אנטחת מוסדות ביטחוניים, מפעלים חיוניים, מצבורי דלק וחומרים מסוכנים.

אולם קיים קשר אמיץ בין נושא הביטחון הלאומי ונושאים כמו שימוש יעיל באנרגיה, טכנולוגיות חדשניות, שימור מים וניצול קולחים. אמנה להלן בקצרה את ייחודיות ובעייתיות משק האנרגיה הישראלי, את הסיכונים ואת הנזקים הממשיים.

● בראש ובראשונה, ישראל היא "אי" קטן ומבודד מבחינה חשמלית. לעובדה זו השלכה עצומה לגבי החובה לייצר דורכות גדולות מאוד על מנת להבטיח אמינות אספקה.

● ייבוא הדלק והפחם לארץ נאמרים במיליארדי דולרים בשנה.

● צריכת האנרגיה עולה בהתמדה מדי שנה והתלות שלנו באנרגיה נוגעת לכל תחומי החיים.

● התחזית של עלייה ניכרת של עלויות אנרגיה מיוכה את עלולה לפגוע במאזן התשלומים של ישראל וברוח של כלכלתה.

- קיימת חלוקה בלתי אחידה של מקורות הדלק, המשאירה חלק ניכר ממשאבי האנרגיה בידי המדינות המוסלמיות, חלקן פונדרמנטליסטיות קיצוניות. מאגרי אנרגיה רבים נמצאים במפרץ הפרסי ומצרים.
- השלכות סביבתיות מקומיות וגלובליות של השימוש בדלק קונבנציונאלי (פליטת חלקיקים, תחמוצות חנקן וגפרית, מזהמים אורגניים וכמובן, פחמן דו חמצני, המגביר את אפקט החממה). נזק נוסף למשק הישראלי נגרם כתוצאה מתחלואה ותמותה עורפת בגלל איכות לא נאותה של האוויר אותו אנו נושמים. מחקרים מצאו, כי בגוש דן נפטרים 1,000 בני אדם כתוצאה מאיכות האוויר באזור.
- כל הסיכונים והבעיות לעיל הופכים בעצם לנימור קים, משכנעים למדי, לעובדה שישראל חייבת לקדם נושאים של חיסכון ושימור אנרגיה וגם להשתמש במקורות אנרגיה מקומיים, כמו שמש ורוח, וטכנולוגיות חדשות אחרות. מלבד חיסכון בייבוא, יוכל ענף זה ליצר מקורות עבודה, ייצור וייצוא.

רשימה דומה נוכל לערוך לגבי משק המים של ישראל. גם בסקירה זו נצביע על כך שאנו צריכים לספק צריכה של מעל 2 מיליארד מטרים מעוקבים של מים מדי שנה, אנו תלויים בחסדי שמיים ומניידים "קווים אדומים" בהתאם למזג האוויר.

ישראל מובילה בעולם בשימוש חוזר של קולחים. כמעט 70% מהקולחים המטופלים מופנים להשקיה בחקלאות. הישג טכנולוגי אדיר, שאמנם אינו נטול השלכות סביבתיות, אך יש לשמר ולקדם.

לישראל יש יכולות מוכחות ורקורד מרשים וחיוכי בתחום ניצול וניהול מים, מים שוליים ושפכים, יש לישראל יכולות בתחום המלחמה במידבור ובתחום אנרגיית השמש ואנרגיה ירוקה אחרת. מינוף תחום זה לא רק שישפר את איכות הסביבה שלנו, הוא גם יחזק את הביטחון הלאומי ואת עצמאותנו.

הכותבת ממוסד שמואל נאמן בטכניון

- קיים קשר אמיץ בין נושא הביטחון הלאומי ונושאים כמו שימוש יעיל באנרגיה, טכנולוגיות חדשניות, שימור מים וניצול קולחים